

چکیده

هدف پژوهش حاضر تدوین بسته والدگری مبتنی بر رویکرد شناختی تحلیلی برای والدین دارای تجارب ناگوار کودکی و بررسی اثربخشی آن بر عملکرد تاملی والدین و مشکلات رفتاری کودکان ۲ تا ۵ ساله آنها بود. پژوهش حاضر در دو مطالعه متوالی انجام شد. روش مطالعه اول از نوع پیمایشی- پرسشنامه ای است که به ترجمه و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه‌ها پرداخته شد. در مطالعه دوم که از نوع کاربردی با طرح شبه‌آزمایشی از نوع پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل است به بررسی اثربخشی برنامه آموزشی پرداخته شد. جامعه آماری مطالعه اول شامل کلیه افراد بالای ۱۸ سال ساکن شهر مشهد در سال ۱۴۰۰ بود که از این میان ۲۸۵ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. جامعه آماری مطالعه دوم نیز شامل کلیه والدین شهر مشهد بود که فرزندان ۲ تا ۵ ساله داشتند، که از میان آنها با روش هدفمند ۴۰ نفر انتخاب شده و در دو گروه آزمایش و کنترل به صورت تصادفی جاگزین شدند. والدین گروه آزمایش در هشت جلسه درمان مبتنی بر رویکرد شناختی تحلیلی به مدت ۹۰ دقیقه شرکت نمودند. داده‌های پژوهش به کمک نرم افزار SPSS 21 و LISREL 8.8 در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد با توجه به شاخص‌های برازش و ضرایب آلفای کرونباخ پرسشنامه‌های تجارب ناگوار کودکی و عملکرد تاملی والدین از اعتبار مناسبی برخوردارند. هم‌چنین تحلیل واریانس مکرر داده‌های حاصل از نمرات پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری والدین شرکت‌کننده در گروه آزمایش تفاوت معناداری با گروه کنترل دارد. هم‌چنین میان نمرات والدین گروه آزمایش در سه مرحله پیش، پس‌آزمون و پیگیری نیز تفاوت معناداری وجود داشت در صورتی که نمرات گروه کنترل تغییر چندانی نداشت. با توجه به آنچه گفته شد می‌توان نتیجه گرفت که پرسشنامه‌های تجارب ناگوار کودکی نسخه بین‌المللی و عملکرد تاملی والدین دارای اعتبار لازم برای مورد استفاده قرار گرفتن در پژوهش‌های مربوط به این حوزه می‌باشد، هم‌چنین بسته والدگری تدوین شده مبتنی بر درمان شناختی تحلیلی نیز می‌تواند در جهت کمک به والدین در جهت ارتقای عملکرد تاملی و یا کاهش مشکلات رفتاری فرزندان آنها مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: تدوین بسته والدگری، درمان شناختی تحلیلی، تجارب ناگوار کودکی، عملکرد تاملی والدین، مشکلات رفتاری

کودکان، پرسشنامه

Abstract

The aim of the present study was to develop a parenting package based on cognitive-analytical approach for parents with adverse childhood experiences and to investigate its effectiveness on the reflective function of parents and the behavioral problems of their 2-5 year old children. The present research was conducted in two consecutive studies. The method of the first study is a survey-questionnaire type, which was translated and checked on the psychometric characteristics of the questionnaires in the form of a correlation design. In the second study, which is an applied type with a quasi-experimental design of pre-test-post-test type with a control group, the effectiveness of the educational program was investigated. The statistical population of the first study included all people over 18 years of age living in Mashhad in year 2021, of which 285 people were selected by purposive sampling. The statistical population of the second study included all the parents of Mashhad who had children aged 2 to 5 years, from whom 40 people were selected by a targeted method and randomly replaced in two experimental and control groups. The parents of the experimental group participated in eight

therapy sessions based on cognitive analytical approach for 90 minutes. The research data was analyzed with the help of SPSS 21 and LISREL8.8 software in two descriptive and inferential sections. The findings showed that according to the fit indices and Cronbach's alpha coefficients, the questionnaires of adverse childhood experiences and reflective function of parents have good validity. Also, the repeated variance analysis of the data obtained from the pre-test, post-test and follow-up scores of the participating parents in the experimental group has a significant difference from the control group. Also, there was a significant difference between the scores of parents of the experimental group in the three stages of pre-test, post-test and follow-up, while the scores of the control group did not change much. According to what has been said, it can be concluded that the international version of adverse childhood experiences and reflective function of parent questionnaires have the necessary validity to be used in researches related to this field, as well as the parenting package compiled based on Analytical cognitive therapy can also be used to help parents improve their reflective function or reduce their children's behavioral problems. **Keywords:** development of parenting package, cognitive analytical therapy, adverse childhood experiences, reflective performance of parents, children's behavioral problems, questionnaire